

**L'**estiu, per als qui tenen la sort de poder fer vacances, permet fer allò que el ritme frenètic del dia a dia no els deixa temps per fer. Alguns concentren l'atenció en la vida familiar. No és cap mala pensada: la plena dedicació d'empresaris i directius a la feina en detriment de les relacions amb la parella i amb els fills genera nombrosos problemes a causa de l'abandó d'una faceta d'importància cabdal per al desenvolupament personal d'uns i altres, i més encara quan es tracta d'un negoci familiar; no cal dir que, malgrat les bones intencions, dues o tres setmanes de família no compensen l'oblit durant la resta de l'any. I els més grans val la pena que recordin que més endavant, un cop retirats, és la família qui els acollirà.

Altres prefereixen dedicar-se a ells mateixos, als *hobbies* de què han anat fruit amb comptagotes durant els caps de setmana o alguna tarda que s'han escapolit de la pressió diària. Tenir cura d'un mateix és, junt amb la feina i la família, l'altra pota del trípede que pot garantir uns mínims de felicitat. Una insatisfacció profunda i inconcreta, sense causa aparent que la desencadeni, sovint té el seu origen en la renúncia continuada a un mateix, en l'ajornament sense data d'allò que un voldria fer... des de fa tant de temps. I si, com manifesten més o menys obertament tants empresaris –són aquells que mo-

## Relacions d'estiu

MODEST GUINJOAN / JOSEP MARIA LLAURADOR

ren al peu del canó-, l'empresa és la seva única afecció, tenen un greu problema en l'horitzó, perquè la nostra carcassa es gasta i els anys no passen en va. També n'hi ha que, com dèiem fa quinze dies, aprofiten l'avinentsa per prendre decisions empresarials des de la distància –física i mental- que donen les vacances. Fins i tot hi ha empresaris i directius que són temuts a la tornada per la resta dels empleats perquè, com cada final d'agost, portaran sota el braç un canvi d'estratègia o una nova reestructuració. O sigui que començarà el nou ball. Descomptats els casos excepcionals com els anteriors, cal reconèixer que es tracta d'un bon moment per veure les coses sense el filtre contaminat per les presses de cada dia. Tanmateix, això no exclou la necessitat que tothom té de carregar piles per poder estar al cent per cent.

Les vacances encara ofereixen una altra possibilitat que cal saber aprofitar. Ens referim a les relacions. Els adolescents que passen l'estiu en segones residències o en estades fora de casa fan les seves coneixences estivals; nois i noies d'altres proceden-

cies, amb un rerefons diferent del seu, amb una altra llengua, una altra cultura. És una font extraordinària d'enriquiment personal, perquè traspassen les fronteres que els són habituals durant el curs.

Sembla que amb els anys això canvia. En alguns llibres que s'han publicat durant els darrers anys es constata el fet que, tant se val aquí com a Madrid (per posar només un exemple), els cognoms dels empresaris –i no només els seus: també passa amb els polítics, amb els de la tele, etc.– es van repetint en els fòrums (amb minúscula) més diversos. Sempre trobes –i es troben- els mateixos als mateixos llocs, tant si estan relacionats amb l'activitat empresarial com si no, en una relació que més d'un ja ha batejat com endogàmica i altres com l'efecte d'una progressiva concentració del poder en menys mans.

Sigui com sigui i cadascú en el seu entorn, les vacances ofereixen una excel·lent oportunitat per conèixer nova gent, empresaris i directius de sectors diferents, professionals d'altres especialitats, persones amb criteris divergents i amb estructures mentals que no tenen res a veure amb allò a què ens hem acostumat i acomodat. Així doncs, les vacances són també l'ocasió per trencar cercles tancats i entendre millor la complexitat i diversitat del nostre món.